

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 185

§ 185

Valtuustokysymys Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä (Kv-asia) (Pöydälle 27.4.2026 ja 11.5.2026)

Valmistelijat / lisätiedot:
Savolainen Anne

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustokysymys

Valtuutettu Mikko Laakso ja 25 muuta valtuutettua ovat jättäneet 23.2.2026 valtuustokysymyksen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä. Valtuustokysymyksessä todetaan, että Espooseen valmistui vuonna 2025 yhteensä 2426 uutta asuntoa. Näistä 1113 oli valtion tukemia vuokra- ja asumisoikeusasuntoja, eli yli 45 prosenttia valmistuneista asunnoista oli veronmaksajien tukemia. Valtion tukemia vuokra-asuntoja oli näistä 862, mikä tarkoittaa noin 35 prosenttia uusista asunnoista. Uusia omistusasuntoja valmistui vain 578 kappaletta, mikä tarkoitti 23 prosenttia uusista asunnoista. Espoo on asettanut maankäytön periaatteissaan tavoitteeksi, että noin 20 % uudesta asuntotuotannosta saa olla valtion tukemaa asuntotuotantoa. Valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja saisi olla korkeintaan 15 prosenttia uusista asunnoista.

Lisäksi valtuustokysymyksessä todetaan, että nykyinen tuetun asuntotuotannon taso ylittää yli kaksinkertaisesti kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet ja vie kaupunkia sellaiseen suuntaan, johon valtuusto ei ole sitä halunnut viedä. Viime vuonna valmistunut tuetun asumisen määrä ylittäisi tuetun vuokra-asumisen määrälliset tavoitteet jopa rakentamisen huippusuhdanteessa, sillä kovimpinakin rakentamisen vuosina kokonaistuotanto on ollut 5500 asuntoa. Se kertoo epäonnistumisesta tuetun asumisen puolloissa ja siitä, että valtuuston hyväksymiä asumisen ja maankäytön periaatteita ei ole noudatettu.

Valtuustokysymyksessä kysytään, miksi nyt valmistunut asuntotuotanto on ylittänyt niin merkittävällä tavalla valtuuston asettamat tavoitteet siitä, että uudesta asuntotuotannosta 20 % saa olla valtion tukemaa asuntotuotantoa (sisältäen sekä pitkän ja lyhyen korkotuen että asumisoikeusasunnot) ja korkeintaan 15 % valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa. Lisäksi valtuustokysymyksessä kysytään, mihin korjaaviin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoo ryhtyä, jotta uudessa asuntotuotannossa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä asumisen ja maankäytön periaatteita.

Vastaus valtuustokysymykseen

Espooseen toteutunut asuntotuotanto

Valtuuston kesäkuussa 2023 hyväksymien asumisen ja maankäytön periaatteiden yhtenä tavoitteena on, että Espoon kaupunki huolehtii tontinluovutuksissa ja maankäyttösopimuksissa kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumisesta siten, että noin 20 % asuntotuotannosta on valtion tukemia pitkäaikaisella (40 vuoden) korkotukilainalla toteutettavia vuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntoja tai muita valtion tukemia eri rahoitusmalleilla toteutettavia asuntoja, kuitenkin vähintään MAL-sopimuksessa hyväksytyn mukaisesti. MAL-sopimuksessa 2020-2023 Espoon asuntotuotantotavoite oli 3 300 asuntoa vuodessa, josta valtion tukeman korkotukituotannon osuuden tuli olla 30 prosenttia. Sitä edeltäneessä MAL-sopimuksessa 2016-2019 asuntotuotantotavoite oli 3 000 asuntoa, josta myös 30 % tuli olla valtion tukemaa tuotantoa.

Vuosina 2020-2023 Espooseen valmistui 20 724 asuntoa, joista valtion tukemia asuntoja oli 3 724 (18 % asuntotuotannosta). MAL-sopimuksen mukaista valtion tukemien asuntojen määrällistä tavoitetta (990 asuntoa vuodessa) ei saavutettu. Kyseisinä vuosina hyväksyttiin useita maankäyttösopimuksia ja luovutettiin tontteja valtion tukemaan asuntotuotantoon MAL-sopimuksen mukaisesti.

Vuosina 2024-2025 valmistui 5 694 asuntoa, joista valtion tukemia asuntoja oli 2 220 (39 % asuntotuotannosta). Vuonna 2024 valmistuneiden valtion tukemien asuntojen rakentaminen oli aloitettu vuosina 2021-2023. Niiden kaavat maankäyttösopimuksineen oli hyväksytty kaupunginhallituksessa pääosin vuosina 2019-2022 ja päätökset tontin vuokrauksista tehty elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa vuosina 2020-2021. Vastaavasti vuonna 2025 valmistuneiden valtion tukemien asuntojen rakentaminen oli aloitettu vuosina 2023-2024, kaavat maankäyttösopimuksineen hyväksytty vuosina 2020-2022 ja päätökset tontin vuokrauksista tehty vuonna 2023.

Espoo-tarinassa 2025-2029 linjattiin, että asuinalueita tulee kehittää kokonaisuuksina huomioiden muun muassa monipuolinen asuntotarjonta perheille ja yksin asuville sekä omistus- ja vuokra-asumisen tasapaino. Tavoitteena on lisätä omistusasuntojen tarjontaa ja välttää valtion tukeman asuntorakentamisen keskittymien muodostumista. Espoon tontinluovutuksissa ja maankäyttösopimuksissa on jo pitkään toteutettu asuntojen hallintamuotojen sosiaalista sekoittamista. Valtion tukemaan tuotantoon osoitetaan tontit siten, ettei keskittymiä asuinalue- ja korttelitasolla muodostu.

Asuntomarkkinoiden matalasuhdanne on vähentänyt viime vuosina vapaarahoitteisen asuntorakentamisen määrää ja samalla nostanut valtion

tukeman asuntotuotannon osuutta uudistuotannossa. Sama ilmiö on havaittavissa muissakin suurissa kaupungeissa. Uusia kaava-alueita on käynnistynyt valtion tukemalla tuotannolla, mutta pidemmällä aikavälillä valtion tukemien asuntojen osuus asuntotuotannosta tasoittuu. Asumisen rakennusoikeutta sisältäviä uusia kaavoja on hyväksytty viime aikoina vain muutamia. Vuosina 2024-2025 hyväksytyissä kaavoissa ainoastaan yhdessä maankäyttösuunnitelmassa on velvoite toteuttaa valtion tukemaa asuntotuotantoa ja kohderyhmänä on opiskelijat. Uusia tontteja ns. tavalliselle valtion tukemalle asuntotuotannolle ei siten ole tullut. Vuosina 2024-2026 haetusta rakennusluvista noin 1 800 asuntoa ei ole vielä rakenteilla. Näistä on tämänhetkisen tiedon mukaan valtion tukemia vuokra-asuntoja 617 vapaarahoitteista vuokra-asuntoja 537 asuntoa ja omistusasuntoja 646. Lisäksi vuonna 2023 ja sitä aiempina vuosina haetuissa rakennusluvista on vielä noin 2 250 asuntoa aloittamatta, joista tämänhetkisen tiedon mukaan on vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja 1 016 ja omistusasuntoja 1 234.

Espoo-tarinan linjauksia sekä asumisen ja maankäytön periaatteita noudatetaan, ja tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain kaupunginhallituksen jaostoille.

Espoon Asuntojen asuntotuotanto

Espoo-tarinassa 2025-2029 todetaan, että Espoon Asunnoille luovutetaan jatkossakin tontteja. Espoon Asunnoille asetetun tavoitteen mukaan, sen olisi tullut aloittaa viimeisen kymmenen vuoden aikana (vuosina 2016-2025) yhteensä 3 500 asuntoa. Asuntojen aloitustavoite oli vuosina 2016-2017 sekä 2023-2025 keskimäärin 300 asuntoa ja vuosina 2018-2022 keskimäärin 400 asuntoa vuodessa. Espoon Asunnot on käynnistänyt 3 000 asunnon rakentamisen eli keskimäärin 300 asuntoa vuodessa aikavälillä 2016-2025. Lähivuosina Espoon Asunnot ei tule saavuttamaan 300 asunnon vuosialoitustavoitetta. Tämänhetkinen arvio Espoon Asuntojen aloituksille vuosina 2026-2028 on keskimäärin 180 asuntoa vuodessa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 159

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallitus 27.04.2026 § 143

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Aaltosen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydälle panosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen pöydällepanoehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä

Tiedoksi